

Eligiusz Dworaczyński

Rzeszów. Zamek

Informator Archeologiczny : badania 20, 196

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Gród w Rawie Mazowieckiej zwany Anielską Górą badany był wykopaliskowo w 1968 roku przez mgr. J. Augustyniaka. Tegoroczne prace badawcze podjęto, aby wyjaśnić chronologię i charakter grodu. Złożono tylko jeden wykop składający się z 4 odcinków o wymiarach 3 x 4 m. W trakcie eksploracji okazało się, że badany obiekt był zasiedlony w trzech fazach, z czego dwie śludzą są związane z grodem - także dwie fazy stwierdzono w konstrukcjach wałowych, najstarsza faza jest słabo czytelna i być może jest to poziom pierwotny formy terenowej z warstwą użytkową osady otwartej. Z najładniejszą fazą przepalanej gliny, duże kamienie oraz fragment kamiennego wystroju wnętrza budynku murowanego o cechach stylistycznych schyłkowo romańskich. Z fazy starszej pochodzi pozostałość zabudowy w postaci palenisk i dołków postępowych, z których ze względu na niewielką powierzchnię eksploracji w tym sezonie nie udało się zrekonstruować wyglądu budynków.

Ruchomy materiał zabytkowy był dość liczny, stanowią o jego liczności przede wszystkim fragmenty naczyń glinianych: dzbanów, garnków, talerzy i pucharków, fragment kielicha, grot strzały, 2 sierpy, sprząski do pasa, gwóźdźle i nożyki.

W wykopie tegorocznym nie natrafiono na fundamenty zabudowy murowanej. W oparciu o materiał zabytkowy i źródła pisane badany obiekt można datować na 2 połowę XIII wieku i schyłek użytkowania na ostatnie dwa dziesięciolecia XIV wieku.

RZESZÓW
Zamek

PP Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska w Tarnowie

Badania prowadził mgr Eligiusz Dworaczynski. Finansował Sąd Wojewódzki w Rzeszowie. Pierwszy sezon badań. Fortyfikacje od XVII do XIX wieku.

Badania archeologiczne, jako uzupełnienie szerokiego programu badań architektonicznych, prowadzono na terenie dziedzińca zewnętrznego zamku otoczonego fortyfikacjami bastionowymi. Większość wykopów wykonana była w nawarstwiach z ostatniej fazy obiektu /XIX wieku/. Natomiast w wykopach usytuowanych na bastionie północno-zachodnim nr I uchwycono układ nawarstwień z fazy barokowej. Odkryto tutaj narożnik barku bastionu i kurtyny fortyfikacji ziemnych w postaci bardzo dobrze zachowanego lica wykonanego z bloków gliny. Wypełnisko wnętrza umocnień stanowią poziome warstwy gliny o grubości 20-30 cm, przedzielone jaśniejszymi smugami powstałymi prawdopodobnie w trakcie utwardzania. Odkryto ponadto fragment późniejszej obudowy kamiennej lica z nie dokończoną fazą przejściową od fortyfikacji ziemnych do murowanych.

W wykopie usytuowanym w północnej partii dziedzińca odkryto gliniane lico kurtyny oraz fragment muru kamiennego umocnień renesansowych. Uchwycono tutaj także pełny układ nawarstwień kulturowych. Nad lessowym oalcem zalegała ciemna warstwa z fragmentami ceramiki prahistorycznej, najpewniej kultury lużyckiej, z którą korespondował fragment obiektu zagłębionego w całość wypełnionego polemą i węglami drzewnymi. Ułamki ceramiki prahistorycznej znaleziono także w warstwach zasypowych pozostałej partii dziedzińca zewnętrznego. W kolejnej warstwie znaleziono liczne fragmenty ceramiki z XV i XVI wieku, a wśród nich kafli renesansowych.

Badania będą kontynuowane.

SADŁUŻEK, gm. Topółka
woj. wrocławskie
Stancowisko 1 i 1a

patrz wczesne średniowiecze

SANDOMIERSZ
Pl. Poniatowskiego 1
woj. tarnobrzесьkie

patrz okres nowożytny